

[Aksel Larsen.]

servatives. Det er venstres og de konservative krav, der under alle forhandlingerne i udvalget som i folketinget blev fremsat over for regeringen, der går igennem forliget og bærer det oppe. Det er dertil indrømmelserne gik, så jeg tvivler ikke om, at venstre ingen grund har til at være ked af, at de er gået med på det forlig, og venstre behøvede ikke at, om jeg så må sige, give noget ved dørene for at undgå, at der skulle komme valg i dette forår eller denne sommer, men det er der altså andre, der har gjort, og jeg finder, det er forkert.

Jeg synes — uanset at jeg ikke mener, situationen er katastrofal eller kræver panikforanstaltninger — at når man vil gennemføre så omfattende en lovgivning, så havde det været rimeligt, om man havde spurgt vælgerne, hvad de mente om den. Jeg ved godt, at det efter grundlovens snilde affattelse er forbudt at sende skattelove ud til folkeafstemning, men man kunne have gjort det på en anden måde, nemlig ved at fremsætte regeringens skatteforslag og lade partierne udtale deres mening. Da det så glippede i marts måned, burde man have udskrevet folketingsvalg og ladet vælgerne afgøre, hvordan folketinget skulle være sammensat, og hvad de ønskede det skulle foretage. Det havde været det rigtige, og der var tid nok. Det var i marts måned, regeringens oprindelige oplæg, som det hedder i den moderne fordærvede sprogbrug, strandede. Hvis man dengang havde udskrevet folketingsvalg, kunne vi have haft valget i midten af april, og folketinget kunne være trådt sammen i slutningen af april. Så havde vi haft maj måned og en del af juni måned til at ordne sagerne i, og der var ingen forsinkelse sket; men man ville ikke.

Nu har man kædet forliget sammen med spørgsmålet om tilslutning til fællesmarkedet, og det får én til at blive bange. Man må spørge sig selv, nu da forligets partnere ved forliget mener at have halv- eller helgarde ret sig mod folketingsvalg de første to år, for det er et 2-årigt forlig, om det så indgår i overvejelserne, om man også har talt om det — jeg ved det ikke — at så har man vel chancen for, at de langtrukne forhandlinger, der dårligt nok er kommet i gang, om Englands og Danmarks tilslutning til fællesmar-

kedet, kan være ført til ende, så der foreligger et resultat at tage stilling til, og så kan man lade det nu siddende folketing tage stilling uden først at udskrive valg. Jeg håber ikke, det er sådan, og jeg tillader mig i hvert fald at advare imod at have sådanne tanker eller planer. Jeg mener, at den skattelovgivning, man nu gennemfører, kunne og burde man have forelagt for vælgerne og ladet dem tage stilling til, om de ville have den, eller de ville have noget andet; men i endnu højere grad mener jeg, at Danmarks stilling til fællesmarkedet har det nuværende folketing, der er udgået af valget i november 1960, ikke ret til at afgøre. Man må appellere til vælgerne, og det er naturligt og ræsonnabelt at gøre det ved et valg. Jeg håber, at et sådant valg vil komme; mit parti vil gøre, hvad det overhovedet kan, for at sørge for, at det kommer.

Så har jeg ikke mere at sige i øjeblikket ud over, at det i grunden er en trist situation. Ja, den er trist for skatteyderne og måske for landet, fordi man gør noget forkert, men den må være dobbelt trist for regeringen. Regeringen, som indtil marts måned næsten daglig blev undsagt af venstre og de konservative, har nu fået sit liv forlænget, den er blevet fredet i 2 år, den skal få lov at regere, hvis den blot i de to år vil regere, som venstre og de konservative foreskriver. Selv om jeg forstår meget, begriber jeg ikke, at regeringen vil lade sig foreskrive sådanne vilkår i stedet for at appellere til befolkningen.

Chr. Madsen: Jeg skal komme med nogle bemærkninger til de lovforslag, der er til behandling i forbindelse med omsforliget.

Når der indgås politiske forlig, er der altid nogle samfundsgrupper, der opnår fordele, og andre samfundsgrupper, der kommer bagefter, og ved de fleste politiske forlig, der er afsluttet i de senere år, er det gået sådan, at folke-, invalide- og enkepensionister og de lavest lønnede er kommet bagefter.

Efter de foreliggende lovforslag ser det ud til, at dette gentager sig. Man har talt meget om kompensationsbestemmelser, og i det forslag, der oprindeligt blev forelagt, var der tale om en kompensation på 16 kr. månedlig for de nævnte pensionister, og i betænkningen vedrørende omsen nævnes 10 kr. månedlig. Nu foreligger der et lovforslag, som siger, at folke- og invalide-